

Kommissionen foreslår en 1000 mia. euro klimafinansieringsplan

Find ud af hvordan Europa vil finansiere projekter til at tackle klimaforandringer og støtte de regioner, der påvirkes mest af overgangen til en grønnere økonomi.

Solpaneler - © Shutterstock.com/Franco Lucato

Kun en måned efter præsentationen af [den Europæiske Grønne Aftale](#) fremlagde Kommissionen et detaljeret forslag til, hvordan den skal finansieres i december 2019. [Den Europæiske Grønne Investeringsplan](#) er designet til at tiltrække minimum €1000 mia. i offentlige og private investeringer over det næste årti. Den blev diskuteret i Parlamentet tirsdag d. 14. januar.

Hvorfor er det vigtigt?

At gøre EU klimaneutralt fra 2050 vil kræve massive investeringer i grøn energiteknologi. Alene det at opnå målet om en [reduktion af CO2-udslippet](#) på 40% fra 2030 vil kræve €260 mia. i ekstra årlige investeringer ifølge Kommissionens beregninger.

Find ud af mere om EU's modsvar til klimaforandringerne.

Hvor kommer pengene fra?

Omkring halvdelen af pengene skal komme fra [EU's budget](#) gennem forskellige programmer, der bidrager til klima- og miljøprojekter såsom landbrugsprogrammer, regionale udviklingsprogrammer, samhørighedsfonden, forskningsprogrammer og regionalprogrammer, der skal øremærke mindst 30% af deres finansiering til klimahandling.

Derudover skal €114 mia. finansieres af medlemslandene. Omkring €300 mia. i private og offentlige investeringer ventes at blive mobiliseret gennem InvestEU og [ETS-midler](#) og yderligere €100 mia. skal findes gennem den nye mekanisme for en retfærdig omstilling, der er etableret til at støtte de regioner og lokalsamfund, der bliver påvirket mest af den grønne overgang f.eks. de regioner, der er mest afhængige af kul.

Mekanismen for en retfærdig omstilling

Mekanismen vil blive til på baggrund af tre søjler:

- en Fond for Retfærdig Omstilling (JTF) med €7.5 mia. af friske midler
- InvestEU-finansiering og lån fra den Europæiske Investeringsbank (EIB)
- EU's budget

Alle disse instrumenter skal mobilisere €100 mia. i offentlige og private investeringer – penge der kan bruges til at opgradere medarbejderes færdigheder til fremtidens job, støtte virksomheder der skaber nye jobmuligheder, investeringer i ren energi og isolering af boliger.

Fonden for Retfærdig Omstilling

Fondens investeringer skal især hjælpe de regioner, der er afhængige af fossile brændstoffer såsom kul, der stadig udgør en fjerdedel af EU's elproduktion. 238.000 i EU er i job med direkte forbindelse til [kulsektoren](#) såsom kulminerne og kraftværkerne i mere end 100 europæiske regioner fra Polen til Spanien. I 2015 var der 128 kulminer i 12 medlemslande og 207 kulkraftværker i 21 medlemslande.

“Dette er et budskab til kulminerne rundt omkring i Europa og til de regioner, der er afhængige af olie og mange andre. Vi ved, at I står over for en sværere vej mod klimaneutralitet, og vi ved, at der er udsigt til en anderledes fremtid - en renere en - der måske ser skræmmende ud lige nu. Denne mekanisme for en retfærdig overgang på minimum 100 mia. euro er et løfte om, at EU står ved jeres side i denne overgang,” sagde Frans Timmermans, Kommissionens ledende

næstformand med ansvar for den Europæiske Grønne Aftale tirsdag, da han præsenterede forslaget for MEP'erne i januar 2020.

I maj 2020 ændrede Kommissionen sit forslag for Fonden for Retfærdig Omstilling, så det blev i sammenhæng med EU's genopretningsplan 'Næste Generation EU'. Den foreslåede finansiering blev øget til €10 mia., og yderligere €30 mia. skal komme fra det Europæiske Genopretningsinstrument. JTF vil give tilskud til en sociale formål, økonomisk revitalisering og arealrestoreringsprojekter.

Parlamentet gav den 18. maj 2021 grønt lys til JTF ved at vedtage den aftale, der blev indgået med Rådet i december 2020 om en pakke på €17,5 mia., hvoraf €7,5 mia. kommer fra EU's budget for 2021-2027 og €10 mia. kommer fra EU's Genopretningsinstrument.

Til at sikre at ingen bliver ladet tilbage i omstillingen til en grønnere økonomi, vil fonden primært hjælpe de dårligst stillede og fjerntliggende regioner og øer.

Adgangen til den finansielle støtte bliver på betingelser af en forpligtelse på EU's klimaneutralitetsmål for 2050. Fossile brændstoffer og affaldsafbrænding bliver udelukket.

Særlige tiltag under InvestEU-programmet

InvestEU-tiltaget skal prioritere finansiering for klimapolitikkerne og mobilisere i alt €45 mia. i investeringer i fondens projekter fra 2021 til 2027.

InvestEU, der blev oprettet i 2018, er EU's hovedfinansieringsprogram til at booste den europæiske økonomi.

Ved udgangen af maj 2020 i forbindelse med præsentationen af Næste Generation EU foreslog Kommissionen at øge budgettet til InvestEU og fordoble midlerne til bæredygtig infrastruktur til €20 mia. ud af samlet €75 mia. garanteret af EU's budget.

I marts 2021 godkendte Parlamentet reglerne for InvestEU-programmet, der skal mobilisere offentlige og private investeringer og garanterer en let adgang til finansiering.

Programmet vil modtage €26,2 mia. i garantier fra EU-budgettet og ventes at skaffe næsten €400 mia. i investeringer.

Lån fra den offentlige sektor

Yderligere finansiering kan ske via lån fra den offentlige sektor - €1,5 mia. i tilskud fra langsigtede budget og op til €10 mia. i lån fra EIB - med ekstra €25-€30 mia. i offentlige myndigheders investeringer til at hjælpe de mest påvirkede regioner med at mindske CO₂-udslippet. Pengene skal bruges som investeringer i energi, transport og opvarmningsnetværk.

Lånefaciliteten for den offentlige sektor blev vedtaget ved plenaren i juni. MEP'erne gætt deres opfordring til at øge finansieringen og støtten til forberedelsesstadiet for et investeringsprojekt.

De krævede betingelser til at sikre, at modtagerne respekterer EU's grundlæggende værdier. De ønsker også at få en bredere rækkevide til også at inkludere statsejede virksomheder og lokale og regionalt ejede myndigheder.

I en afstemning i november 2020 om planen for bæredygtige investeringer i Europa til at finansiere den grønne aftale, udtrykte MEP'erne bekymringer om, at Covid-19 krisen kan påvirke mobiliseringen af finansieringen af de grønne investeringer. De sagde, at den grønne omstilling skal være inklusiv og respektere økonomiske, sociale og miljømæssige principper, samtidig med at konkurrencedygtigheden øges og kvalitetsjob sikres i medlemslandene.

Næste skridt

I juli godkendte udvalget for regionsudvikling JTF, men opfordrede til at få et større budget og en belønningsmekanisme. Parlamentet ventes at stemme om sin holdning ved septembers plenarforsamling.

Mere

[Nyhedsbrev fra regionsudvalget](#)

[Kommissionens forslag](#)

[Europas grønne aftale: Første reaktioner fra MEP'erne](#)

[Europa-Parlamentet erklærer klimakrise](#)

[Parlamentet støtter den europæiske grønne aftale men vil have højere ambitioner](#)

[Studie om kul i EU's regioner](#)